

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih **5 Kasım 2018**

Sayı: **4302**

5185

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Türkiye'de faal dernek sayısı 114 bin 218 olup; İstanbul'da 23 bin 461, Ankara'da 10 bin 985, İzmir'de ise 6 bin 300 dernek faaliyet göstermektedir.

DERBİS'in son verilerine göre; Türkiye'de 11 milyon 107 bin 101 dernek üyesi olup, bunların 8 milyon 798 bin 752'si erkek, 2 milyon 308 bin 349 ise kadındır. Yani Türkiye nüfusunun yüzde 13.74'ü dernek üyesidir.

Dernekler Yönetmeliği'ne göre; dernek yönetim kurulu başkanları, her yılın ilk 4 ayı içinde, bir önceki yıla ait " Dernek Beyannameleri"ni mülki idare amirliğine vermekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün gereği olarak dernekler; asıl ve onursal üyelerinin sadece sayısını bildirmekte, toplam sayıyı ise kadın ve erkek olarak ayrı ayrı iletmekteydi.

Ancak Dernekler Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle İçişleri Bakanlığı'nın; derneklerin üyelerine ilişkin bilgilere en ince ayrıntılarına kadar ulaşmasının önü açılmıştır.

Cumhuriyet Gazetesi'nde yer alan habere göre; İçişleri Bakanlığı'na milyonlarca kişinin hangi derneğe üye olduğuna dair bilgileri toplama yetkisi verilmiştir.

İçişleri Bakanlığı 114 bin 218 dernekle iletişime geçmiş ve 11.1 milyon dernek üyesinin ad, soyad, T.C. kimlik numarası, meslek, öğrenim durumu, derneğe üyelik tarihi gibi kişisel bilgilerin tamamının 'ivedilikle' bildirilmesini istemiştir.

Yeni beyanname formuna göre derneklerin; üyelerinin adları soyadlarını, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarını, mesleklerini, üyeliğe kabul tarihleri veya üyelikten çıkma veya çıkarılması tarihlerini bildirmeleri gerekecektir.

Öte yandan derneğin üyeler listesine yeni bir üyenin eklenmesi veya bir üyenin listeden çıkarılması durumunda bildirim için yeni yılın ilk 4 ayı beklenmeyecek; listedeki değişikliklerin, değişiklikten sonraki 30 gün içinde beyan edilmesi gerekecek. Ayrıca derneğin yabancı üyesi varsa, bunun için de yabancı kişiye Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nce verilen yabancı kimlik numarasının kayıtlara geçirilmesi gerekecek. Bu bilgilerin Dernekler Dairesi Başkanlığı'nın bilişim sistemi DERBİS'e kaydedilmesi, DERBİS sistemine üye olmayan derneklerin de bu bilgileri iletmeleri gerekecektir.

Kişisel Verilerin Korunması Yasası, kişisel verilerin ilgili kişilerin açık rızası alınmaksızın işlenemeyeceğini öngörmektedir. Kişilerin rızası olmaksızın kişisel verilerin işlenmesi; kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin, özel alanının ve örgütlenme özgürlüğünün ihlal edilmesi

5185

anlamına gelmektedir. Yönetmelikteki düzenleme kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesine neden olmaktadır ve yasaya tamamen aykırıdır.

Bu bağlamda;

- 1 – Söz konusu Yönetmelik değişikliğinin amacı nedir?
- 2 – Bakanlığınız tarafından izinli olarak kurulan ve faaliyet sürdüren dernekler istenildiği zaman tarafınızca denetlenemiyor mu?
- 3 – Kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin, özel alanının ve örgütlenme özgürlüğünün ihlal edilmesi sonucunu doğuran; kişilerin rızası olmaksızın kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesine neden olacak bu yönetmeliği Kişisel Verilerin Korunması Yasası'na uygun olarak düzenlemeyi düşünüyor musunuz?